gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z23-036801
Onderwerp:	Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER
Datum:	27 juni 2023
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	A.C.A.G. Smits
Gevraagd besluit:	Geen zienswijzen in te dienen tegen de ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER.
Bijlage(n):	1. Ontwerp Gemeenschappelijke Regeling SC MER 2. Concept-raadsbesluit

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER

2. Inleiding

Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) in werking getreden. Deze wetswijziging heeft als belangrijkste doelstelling de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. De Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER is op basis van de wetswijziging ook gewijzigd. Bijgevoegd treft u de ontwerp regeling aan.

De ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER is ambtelijk voorbereid door een projectgroep. De projectgroep werd ondersteund door een juridische werkgroep. Beide groepen bestonden uit medewerkers van de vier organisaties en werden ondersteund door adviseurs van Lysias Advies B.V.
In de eerste werkbijeenkomst met de colleges op 3 november 2022 (tevens het AB van de Servicecentrum MER) zijn de ambities van de colleges ten aanzien van de uitwerking van de nieuwe gemeenschappelijke regeling besproken aan de hand van de nieuwe onderwerpen in de Wgr. Op basis van de uitkomsten van die bijeenkomst hebben de werkgroep en de projectgroep een nieuwe gemeenschappelijke regeling ontworpen.
Dit concept is in een tweede werkbijeenkomst met de colleges op 31 januari 2023 besproken. Daar zijn de laatste zaken aangepast. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een definitieve ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER die in procedure is gebracht voor vaststelling.

Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken is een aantal wijzigingen in de Wgr opgenomen. De belangrijkste zijn de volgende:
- opname van de mogelijkheid tot het geven van zienswijzen bij het treffen, uittreden en wijzigen van een college- en/of burgemeestersregeling;

- de mogelijkheid tot het geven van zienswijzen op de ontwerpbegroting;
- de introductie van de mogelijkheid tot het geven van zienswijzen op andere besluiten dan de ontwerpbegroting;
- een actieve informatieplicht voor het bestuur van de regeling;
- de mogelijkheid tot het instellen van regionale raadsadviescommissies;
- ruimere termijnen voor de P & C cyclus;
- de invoering van een regionaal enquêterecht;
- participatiemogelijkheid van ingezetenen bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid;
- de versterking van de positie van de rekenkamer;
- vastleggen van evaluatiebepalingen van de regeling;
- verplichte opneming van een uittredingsregeling.

In de werkbijeenkomsten met de drie colleges van Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen, kwam naar voren dat men zeer tevreden is over de werking van de gemeenschappelijke regeling en dat deze ook voldoende aanknopingspunten biedt om het werk goed te doen en de gemeenteraden goed te informeren. De inzet voor de opbouw van de nieuwe gemeenschappelijke regeling was dan ook om dit te behouden.
Er is voor gekozen om de gemeenschappelijke regeling zo compact mogelijk te houden en daar waar wenselijk te werken met "afzonderlijke statuten". Dat voorkomt dat kleine aanpassingen steeds de lange route van een volledige aanpassing van de gemeenschappelijke regeling moeten volgen.

Belangrijkste wijzigingen in ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER
In het wijzigingsvoorstel van de GR Servicecentrum MER is rekening gehouden met de belangrijkste hiervoor vermelde onderwerpen. Er is naar gestreefd de nieuwe gemeenschappelijke regeling zoveel mogelijk op de oude regeling te laten aansluiten. In de praktijk blijkt deze namelijk goed te voldoen zowel bestuurlijk als juridisch-inhoudelijk.
Hieronder volgt toelichting op de ontwerp Gemeenschappelijke regeling Servicecentrum MER.

Artikel 3, lid 1
De opname van de woorden "met name" geeft de kern van de taakstelling van de regeling aan. Het is echter mogelijk dat in de toekomst ook andere taakgebieden op- dan wel overgedragen kunnen worden aan het openbaar lichaam. Een eventuele bestuurlijke keuze in deze krijgt op deze wijze al een juridische basis. Zie hiervoor ook het zevende lid van dit artikel.

Artikel 4, leden 1 en 2
Uit de tekst van het eerste lid blijkt dat de regeling met name een uitvoeringsregeling is. Beleidsvoorbereiding blijft bij de deelnemende gemeenten.
In het tweede lid is echter bepaald dat op het taakveld Bedrijfsvoering ook beleidsontwikkeling van deze taakopdracht aan het openbaar lichaam mogelijk is. Deze keuze is met name ingegeven door efficiency en effectiviteit van de te nemen maatregelen. Deze hebben met name interne werking voor het openbaar lichaam en organisaties van de deelnemende gemeenten.

Artikel 4, leden 3 t/m 6
In de tot nu toe geldende regeling is steeds uitgegaan van een mandaatverhouding tussen de deelnemende colleges en de bestuursorganen van het openbaar lichaam. Op deze wijze wordt de bestuurlijke nabijheid en dus de lokale maat gegarandeerd.
In de praktijk blijkt echter dat op het taakveld Bedrijfsvoering de beleidsvorming heel goed op regeling-niveau kan gebeuren zonder iets af te doen aan de lokale maat daarvan (bijvoorbeeld ICT, personeelszaken, huisvesting). Efficiency en effectiviteit in beleidsvoorbereiding, besluitvorming en uitvoering van dat beleid zijn voor dit taakveld essentieel.
Gelet op het voorgaande is daarom in het vierde lid een "kan-bepaling" opgenomen dat op dit taakveld ook delegatie mogelijk kan zijn. Daarbij gaat de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid dus over naar het niveau van de bestuursorganen van de regeling.
In het vierde lid is deze delegatiemogelijkheid niet beperkt tot het taakveld Bedrijfsvoering. Uitbreiding naar andere taakvelden of onderdelen daarvan wordt hierdoor mogelijk. In het vijfde en zesde lid zijn daarom waarborgen opgenomen om deze keuzes zorgvuldig te laten verlopen (besluitvorming bij unanimiteit en een zienswijze procedure).

Artikel 4a
Dit is de uitwerking van de participatie van belanghebbenden in het functioneren van de regeling. Als gevolg hiervan wordt het democratisch gehalte van de voorbereiding en de uitvoering verhoogd. De toepassing van deze bepaling is ook flexibel geformuleerd door middel van de opdracht dat hiervoor een nadere regeling opgesteld dient te worden.

Artikelen 5 t/m 10 en 11
Ofschoon het Algemeen Bestuur aan het hoofd staat van het openbaar lichaam, blijkt uit deze bepalingen dat het bestuurlijk zwaartepunt van het samenwerkingsverband als collegeregeling bij het Dagelijks Bestuur ligt. In die zin is ook hier sprake van verlengd lokaal bestuur.

Artikel 10a
De evaluatiebepaling is een direct gevolg van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Hier is gekozen voor een evaluatietermijn van vier jaar. Nader te bepalen is de startdatum van deze termijn. Het ligt in de reden dat dit vier jaar is vanaf de inwerkingtredingsdatum van de gewijzigde regeling. Zie hiervoor artikel 28 van de regeling.
Het is van belang hier te wijzen op de strekking van deze bepaling (en in het verlengde daarvan het op te stellen evaluatieplan en de uitvoering daarvan): de principiële vraag naar nut en noodzaak van de samenwerking moet uitdrukkelijk aan de orde gesteld worden.

Artikel 12
Actieve informatieverschaffing is essentieel voor het transparant functioneren van het openbaar bestuur. Dit beginsel is ook recent neergelegd in de Wet open overheid (Woo). Zie met name Hoofdstuk 3 van de Woo.
Om de toepassing van dit artikel en dus de Woo zo flexibel mogelijk te maken en te houden, is hier gekozen voor een nadere uitwerking in een informatiereglement. Door dit op deze wijze te doen kan worden bereikt dat de uitkomsten van de actieve openbaarheid snel verwerkt kunnen worden zonder dat de regeling gewijzigd zou moeten worden.

Artikel 18
Artikel 18 heeft betrekking op archiefbescheiden van het Servicecentrum MER. De zorg voor de archiefbescheiden van de in artikel 4, lid 1-3 en 7, genoemde taken blijft berusten bij de deelnemende gemeenten.

Artikelen 19 t/m 22
Voor begroting en rekening sluiten deze bepalingen aan op het regime van de artikelen 34 e.v. van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Omdat deze wettelijke regelingen goed uitgewerkt zijn vergen die geen nadere uitwerking in de tekst van de regeling.

Artikel 25
De gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen vereist een uitwerking van de procedure voor uittreding en de gevolgen daarvan. In de hier opgenomen uitwerking ligt de nadruk op het in gezamenlijk overleg op te stellen uittredingsarrangement (zie lid 4). De bedoeling hiervan is dat partijen in redelijkheid en billijkheid een evenwichtig akkoord kunnen bereiken over de financiële gevolgen van een uittreding.

3. Beslispunten

Geen zienswijzen in te dienen tegen de ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER.

4. Argumenten

De ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER is ambtelijk voorbereid door een projectgroep. De projectgroep werd ondersteund door een juridische werkgroep. Beide groepen bestonden uit medewerkers van de vier organisaties en werden ondersteund door adviseurs van Lysias Advies B.V. Ook de drie colleges, de raden en het AB van het SC MER zijn in het proces betrokken. De voorliggende ontwerp regeling is dus goed voorbereid.

5. Kanttekeningen

Niet van toepassing.

6. Financiën

Voorliggend voorstel heeft geen financiële consequenties.

7. Communicatie

Op dit moment nog niet van toepassing. Pas als de Regeling is vastgesteld, volgt bekendmaking op de voorgeschreven wijze.

8. Planning en uitvoering

Zienswijzen
De rol van de raad in het besluitvormingsproces is uitgebreid door de nieuwe Wgr.
Wij stellen uw raad nu eerst in de gelegenheid om al of geen zienswijzen in te dienen tegen de gewijzigde regeling.

Toestemming
Nadat uw raad een besluit heeft genomen over het al of niet indienen van zienswijzen vervolgt de procedure zoals deze voor 1 juli 2022 ook gold. Dit betekent, dat ons college een voorlopig besluit neemt over de ontwerpregeling en vervolgens de toestemming vraagt aan uw raad voor het wijzigen van de regeling. Op die toestemming is afdeling 10.2.1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van overeenkomstige toepassing. Dat betekent dat uw raad 13 weken heeft om te beslissen over de toestemming. De termijn van 13 weken begint te lopen vanaf het moment van verzending door ons college. Dit is natuurlijk een maximumtermijn, uw raad mag het ook sneller doen. U kunt de toestemming overigens alleen onthouden wegens strijd met het recht, of strijd met het algemeen belang. Van strijd met het recht is sprake wanneer de gemeenschappelijke regeling in strijd is met (hoger) geschreven of ongeschreven recht. De grond 'strijd met het algemeen belang' is wat vager. Van een dergelijke strijd kan sprake zijn als er onverantwoorde financiële risico's worden genomen, als uw raad vindt dat er teveel zeggenschap verloren gaat of wanneer blijkt dat niets of niet afdoende met de ingediende zienswijzen is gedaan.

Nadat uw raad besloten heeft over de toestemming, moet dit besluit worden toegezonden aan ons college. Wij nemen ten slotte het definitieve besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Nadat alle drie de colleges besloten hebben, is de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER tot stand gekomen.

In onderstaande tabel is het besluitvormingsproces weergegeven.

Wat	Waar	Wanneer
Instemmen met wijzigingsvoorstel	DB	19 april 2023
Instemmen met wijzigingsvoorstel	AB	30 mei 2023
Instemmen met wijzigingsvoorstel en toezending wijzigingsvoorstel aan raden voor zienswijzen	Colleges	juni 2023
Informatiebijeenkomst raden	Raden	Q2 –Q3
Verwerking eventuele Inbrengen zienswijzen	Raden	September / oktober 2023
Verwerking eventuele zienswijzen in wijzigingsvoorstel	Bijeenkomst 3 colleges afstemming	November 2023
Voorlopige collegebesluiten tot wijziging GR	Colleges Raden	November 2023

Toezending van voorlopige collegebesluiten en gewijzigde regeling aan raden voor toestemming		
Verlenen toestemming	Raden	Februari 2024
Definitieve collegebesluiten tot wijziging	Colleges	Maart 2024

9. Privacy

Het verwerken van persoonsgegevens is bij dit voorstel niet aan de orde.

10. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Het wettelijk kader wordt gevormd door de Wet gemeenschappelijke regelingen.

11. Bijlagen

1. Ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER
2. Concept-raadsbesluit

Sint Odiliënberg, 27 juni 2023.

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris, De burgemeester,

J.J.W.M. L'Ortije mr. M.D. de Boer-Beerta